

Meetnet nachtvlinders

Nieuwsbrief augustus/september 2023

Beste nachtvlindertellers,

Juli en augustus liggen inmiddels alweer achter ons. Het hoogtepunt van de nachtvlinders is voorbij zou je zeggen, maar niets is minder waar. Hoewel er in de aankomende maanden inderdaad een stuk minder soorten vliegen, kunnen er nog steeds veel nachtvlinders gevangen worden. Denk bijvoorbeeld aan verschillende soorten grasuilen, gouduilen en binnenkort ook weer de echte najaarssoorten zoals de herfstuilen. We kunnen daarom wel stellen dat het telseizoen voor de nachtvlinders nog lang niet voorbij is, en als het aan ons ligt is het telseizoen nooit voorbij: het hele jaar door vliegen er namelijk nachtvlinders!

Nationale Nachtvlindernacht 2023

Ook dit jaar vindt uiteraard de Nationale Nachtvlindernacht weer plaats, en deze keer in het weekend van **15 en 16 september**. De Nationale Nachtvlindernacht heeft het doel om zo veel mogelijk mensen in contact te brengen met nachtvlinders. Of je nu een ervaren 'nachtvlinderaar' of een beginner bent, jong of oud: iedereen kan meedoen. Wil je zelf een excursie organiseren? [Meld je dan aan via onze site](#). Ben je nog niet zo bekend met nachtvlinders en wil je graag een excursie bijwonen? [Kijk dan op de kaart waar de excursies gehouden worden](#) en geef je op! We waarderen het als de data doorgegeven wordt via waarneming.nl, telmee.nl en natuurlijk via het meetnet nachtvlinders. We roepen namelijk ook iedereen op om dit weekend de val te plaatsen. Wij zijn erg benieuwd wat er gezien wordt en zullen na het weekend de balans opmaken.

Verbeteringen in het meetnet gewenst

'Op de achtergrond' zijn wij constant druk bezig om het huidige meetnet nachtvlinders steeds meer te verfijnen en te verbeteren. Zo zijn we aan het onderzoeken of smeervallen goed genoeg werken om deze misschien in het meetnet in te zetten, en ook kijken we naar de mogelijkheden van een dakje boven de LedEmmer. Want heeft dit bijvoorbeeld effecten op de telling? Een ander onderwerp dat speelt is de aantallen meetpunten in de bebouwde kom en de meetpunten in natuurgebieden. Die zijn op dit moment scheef verdeeld: er zijn veel meer meetpunten in de bebouwde kom (in tuinen dus) dan in natuurgebieden. Veel soorten laten in tuinen en in natuurgebieden op dit moment een zelfde kortetermijntrend zien. Helaas missen we ook best wat soorten die enkel in natuurgebieden worden gezien, en nauwelijks in tuinen. Denk aan soorten van moerassen, hoogveen en heide. We zijn ons ervan bewust dat het niet makkelijk is om het aantal meetpunten in natuurgebieden zomaar op te krikken, maar we willen op termijn wel een plan uitrollen om dit voor elkaar te krijgen. Zelf kan je in ieder geval nu al een steentje bijdragen door een meetpunt in een natuurgebied te gaan tellen. Regel alles wel in overleg met de terreinbeheerder. Om er achter te komen waar er bij jullie nog haken en ogen aan het tellen zitten, hebben we een enquête opgesteld die binnen een paar minuten ingevuld kan worden. [Volg voor de enquête deze link](#). Het invullen van deze enquête helpt ons nog meer om grip te krijgen op enkele vraagstukken die momenteel bij ons spelen. Alvast dank voor het invullen!

Handleiding installatie van de app

In een eerdere nieuwsbrief hebben we een korte handleiding gepresenteerd voor het installeren van de meetnet app. Het is nog niet mogelijk om foto's via de app door te geven, maar inmiddels is de handleiding verbeterd en verwerkt tot een online versie, te vinden via <https://www.vlinderstichting.nl/wat-wij-doen/meetnetten/meetnet-app>.

'Bijvangst' in beeld

Tekst en foto: Koen Verhoogt

Bijna iedereen kent het wel: het is een mooie voorjaarsavond en het laken staat gespannen voor weer een mooie nachtvlindernacht. Maar die rust wordt ruw verstoord door tientallen, soms wel honderden lompe kevers die alle vlinders van het doek stoten, meikevers! Maar naast deze (prachtige) lastpakken komt er ook veel meer keverschoon op het licht af, zeker in deze tijd van het jaar. Soorten met exotische namen als *Curculio elephas* (een prachtige, zeldzame, snuitkever), *Stenagostus rhombeus* (een mooie grote kniptor), maar ook grote bekenden zoals het klein vliegend hert en vele lieveheersbeestjes komen juist nu goed op licht af. Dus let naast die mooie motten ook eens op die andere gekke beestjes met kaken en verharde dekschilden die er tussendoor krioelen en misschien ontdek jij binnenkort wel *Polistichus connexus* in je tuin, een prachtige loopkever die pas 5 jaar uit Nederland bekend is (en als eerste werd gevonden op een nachtvlinderlaken). Keverwaarnemingen kun je altijd met foto invoeren op waarneming.nl. Noot van de nachtvlinderaars: Koen is onze nieuwe collega en zoals u zult vermoeden vooral (ook) geïnteresseerd in de niet-vlinders

Figuur 1: Lederboktor.

September en oktober: tijd voor de goudvillen

Hoewel sommige soorten zich ook al in augustus laten zien, zijn september en oktober bij uitstek de maanden om goudvillen te vangen. Je hebt verschillende soorten, de ene wat algemener dan de ander. De meeste soorten zijn vrij zeldzaam en zul je nooit in hoge aantallen tegenkomen. Dat maakt

Figuur 2: De gewone goudvill is één van de algemenere soorten goudvillen.

het natuurlijk wel extra leuk om de val in de nazomer nog te zetten, want zo'n goudvill willen de meeste nachtvlinderaars altijd wel zien. De gewone goudvill is de meest algemene soort, gevolgd door de wilgengoudvill en de essengoudvill. Daarnaast heb je nog de wat zeldzamere soorten: de iepengoudvill, saffraangoudvill en populierengoudvill. Al deze soorten komen goed op licht, maar ook met smeer zijn ze goed te lokken. Je hebt het waarschijnlijk al door: het nachtvlinderseizoen is verre van afgelopen!

Officiële Vlaamse Rode Lijst

In mei hebben onze zuiderburen een Rode Lijst gepubliceerd waarin ze heel Vlaanderen behandelen. Hierin is te lezen dat 40% van de 717 onderzochte soorten in een mate bedreigd is of zelfs verdwenen. Vooral de typische soorten voor heiden en moerassen gaan hard achteruit (extra motivatie om meer meetpunten in deze habitattypen te krijgen in Nederland zodat deze gebieden beter gemonitord worden). Zowel een langere samenvatting van het artikel als het hele artikel is te vinden via: <https://www.natuurpunt.be/nieuws/rode-lijst-macro-nachtvlinders-slechts-55-van-de-soorten-momenteel-niet-gevaar-20230517>

Figuur 3: De poelruitspanner is één van de 41 ernstig bedreigde soorten in Vlaanderen. In Nederland komt deze soort nog op enkele plekken voor.

Contact

Mocht u contact met ons willen, dan kunt u ons altijd bellen of e-mailen.

Landelijk Meetnet Nachtvinders
Rik Wever, José Kok en Jurriën van Deijk
Tel.: 0317 467346
meetnet@vlinderstichting.nl

Deze nieuwsbrief wordt via e-mail verstuurd aan alle tellers van het Landelijk Meetnet Nachtvinders. Mocht u geen prijs stellen op de nieuwsbrief, dan kunt u de verzending stoppen door op meetnet.vlinderstichting.nl bij Instellingen de optie Nieuwsbrief abonnement op nee te zetten.